

29. 6. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novela živnostenského zákona

Dne 30. května 2012 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. [169/2012](#) Sb., který novelizuje zákon č. [455/1991](#) Sb., živnostenský zákon. Tato novela je jedním z mezikroků směřujících k plánovanému snížení administrativní zátěže podnikatelů – fyzických osob, a to v souladu s usnesením vlády ze dne 6. dubna 2011 č. 238, kterým stanovila ministři průmyslu a obchodu snížit tuto zátěž podnikatelů do konce roku 2012 o 25%. Novela nabyde účinnosti dne 30.6.2012.

Živnostenský zákon byl dosud předmětem častých ale vždy spíše drobných novelizací, které souvisely zejména se změnami zákonů jiných. Tato novela se však snaží reflektovat poznatky z praxe, zaměřuje se na aktuální problémy živnostenského podnikání a na eliminaci s nimi spojených nežádoucích jevů. Hlavním cílem novely je podle důvodové zprávy provedení dalších úprav právní regulace směřujících ke zjednodušení postupů při zahájení i průběhu živnostenského podnikání. Ve výsledku má novela přispět i ke zkvalitnění právní úpravy, k její lepší srozumitelnosti a také technické přesnosti některých nejasných ustanovení.

Ke snížení administrativní zátěže podnikatelů má dle důvodové zprávy dojít zejména změnami následujících povinností:

1. povinnosti označovat provozovny podnikatele identifikačním číslem provozovny a povinnosti tento údaj běžně používat,
2. povinnosti oznamovat změny údajů podnikatele, které oznámil vůči správě sociálního zabezpečení, finančnímu úřadu, úřadu práce a zdravotní pojišťovně, prostřednictvím centrálního registračního místa (CRM),
3. povinnosti oznamovat změny adresy místa podnikání při současné změně jeho bydliště, jedná-li se o totožné adresy.

K povinnosti označovat provozovny podnikatele identifikačním číslem provozovny

Podle novely odpadne podnikatelům povinnost označovat své provozovny identifikačním číslem provozovny a povinnost tento údaj v běžném podnikatelském styku používat. Provozovnam podnikatelů sice bude identifikační číslo provozovny i nadále živnostenským úřadem přidělováno a bude zároveň uvedeno v živnostenském rejstříku, ale to pouze jako důsledek požadavku Českého statistického úřadu na statistické sledování počtu a identifikaci provozoven nejrozšířenější formy podnikání v České republice. Minimalizace administrativní zátěže tkví v tom, že bude jen a pouze na uvážení podnikatele, zda přidělené identifikační číslo provozovny v praxi použije či nikoli. V budoucnu tedy bude podnikatel povinen zajistit pouze to, aby byla provozovna způsobilá pro provozování dané živnosti a aby byla trvale a zvenčí viditelně označena obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením podnikatele a **identifikačním číslem podnikající osoby**.

Touto změnou se zároveň odstraňuje znevýhodněné postavení osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění oproti subjektům podnikajícím na základě jiných právních předpisů, jako jsou notáři, advokáti, tlumočníci, lékaři, znalci, architekti apod., na něž se povinnost mít a používat identifikační číslo provozovny podle stávající právní úpravy nevztahuje.

K povinnosti oznamovat změny údajů podnikatele úřadům

Prostřednictvím obecního živnostenského úřadu, jakožto Centrálního registračního místa (CRM), mohou osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění dle současné právní úpravy učinit podání i vůči dalším orgánům státní správy a institucím jako např. správě sociálního zabezpečení, finančnímu úřadu, úřadu práce nebo zdravotní pojišťovně. Prostřednictvím CRM může tedy podnikatel podávat nejen přihlášku nebo činit i jiná oznámení, ale i oznamovat všechny změny dokladů či údajů uvedených v přihlášce či oznámení. Podle novely tato možnost oznamovat změny údajů podnikatele dalším orgánům státní správy nebude nadále podmíněna současným podáním vůči živnostenskému úřadu podle živnostenského zákona. Podnikatel tak nebude muset navštěvovat různé orgány a instituce, které často sídlí na různých adresách, ale naopak bude moci využít CRM v rozšířené podobě. Dojde tím k odstranění další nadbytečné administrativní zátěže podnikatele, a to zejména s ohledem na to, že dostupnost živnostenského úřadu bývá obecně snazší než dostupnost dalších úřadů.

K povinnosti oznamovat změny adresy místa podnikání při současné změně jeho bydliště, jedná-li se o totožné adresy

Povinnost oznamovat změny adresy místa podnikání při současné změně jeho bydliště, jedná-li se o totožné adresy, je další administrativní zátěží, která zneprůjemňuje život podnikatele. Na základě novely tedy tato povinnost odpadne za současného splnění podmínky, že podnikatel projeví svou vůli ohledně změny místa podnikání v budoucnu, a to tím způsobem, že požádá živnostenský úřad, aby při změně bydliště bylo automaticky změněno i místo podnikání na stejnou adresu, na které je adresa jeho bydliště. Tyto situace jsou v rámci častého přemísťování běžné. Bude ovšem opět záležet na vůli podnikatele, zda této možnosti využije či nikoli. Tento postup ve výsledku zároveň zajistí i aktuálnost a správnost údajů vedených v živnostenském rejstříku.

Změny v pokračování v živnosti při úmrtí podnikatele

Novela dále upravuje možnost pokračování v živnosti při úmrtí podnikatele. Cílem zůstává i nadále zajištění plynulého pokračování chodu podniku po úmrtí podnikatele. Nově se definuje okruh osob oprávněných k pokračování v živnosti až do skončení dědického řízení, jimiž jsou správce dědictví, dědicové ze zákona, dědicové ze závěti, pozůstalý manžel nebo partner, je-li spoluvlastníkem majetku používaného k provozování živnosti nebo také insolvenční správce, a současně se srozumitelnější formou definuje jejich postavení. Cílem je zajistit, aby byly v živnostenském rejstříku řádně a včas vyznačen zánik živnostenských oprávnění v důsledku úmrtí podnikatele. Nově se také stanoví povinnost soudu poskytnout na žádost živnostenského úřadu údaj o tom, kdy nabylo právní moci usnesení soudu o skončení dědického řízení o dědictví po zemřelém podnikateli.

Návaznost na zákon o správních poplatcích

Dosud byl podnikatel povinen oznamovat změny některých údajů jak rejstříkovému soudu, tak i živnostenskému úřadu. Z tohoto důvodu byl také povinen hradit dva správní poplatky za oznámení jedné a téže věci. Vzhledem k tomu, že změnu údajů, které jsou vedeny v jiných registrech, již podnikatel živnostenskému úřadu nebude nucen oznamovat, ruší se i předmětná právní úprava zákona č. [634/2004](#) Sb., o správních poplatcích.

Mgr. Martin Holub,
advokát

Petra Juhaňáková,
právní asistentka

[Šafra & partneři s.r.o., advokátní kancelář](#)

Revoluční 1082/8
110 00 Praha 1

Tel.: +420 296 785 411

Fax: +420 296 785 421

e-mail: office@safra-advokati.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)